

ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ УКРАЇНИ

**Матеріали IV Всеукраїнської
науково-методичної конференції
(м. Слов'янськ, 9-10 жовтня 2015 р.)**

Міністерство освіти і науки України
ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»
Технологічний факультет

**ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В
КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
УКРАЇНИ**

Матеріали IV Всеукраїнської науково-методичної конференції
(м. Слов'янськ, 9-10 жовтня 2015 р.)

Слов'янськ 2015

УДК 371.012: 378

ББК Ч 481.2

П 781

Проблеми трудової і професійної підготовки в контексті національної стратегії розвитку освіти України : матеріали IV Всеукраїнської науково-методичної конференції (м. Слов'янськ, 9-10 жовтня 2015 р.) / Кол. авт.; відповід. редактор і укладач В.В. Стешенко – Слов'янськ : ДВНЗ «ДДПУ», 2015. – 88 с.

У збірнику представлено матеріали Всеукраїнської конференції, присвяченої 25-річчю кафедри педагогіки і методики технологічної та професійної освіти ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет», яка відбулася в м. Слов'янськ 9-10 жовтня 2015 р. Матеріали доповідей присвячено проблемам впровадження досягнень педагогічної науки в систему технологічної освіти учнів, формування професійного іміджу майбутніх вчителів технологій, модернізація фахової підготовки майбутнього вчителя технологій на основі компетентнісного підходу, удосконалення системи підготовки інженерно-педагогічних кадрів для професійно-технічної освіти.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів педагогічних навчальних закладів, методистів.

Редакційна колегія: Алфімов В.М., доктор педагогічних наук, професор, Л.Г. Гаврілова, доктор педагогічних наук; доцент, В.В. Стешенко, докт. пед. наук, проф., член-кор. МАНПО (відповід. редактор); С.О. Омельченко, докт. пед. наук, проф.; Б.І. Коротяєв, докт. пед. наук, проф.; С.В. Коношенко, докт. пед. наук, доц.; О.В. Лихолат, кандидат педагогічних наук, доцент, Г.Я. Цибулько, канд. пед. наук, доцент, член-кор. МАНПО, В.І. Бондаренко, канд. техн. наук, доцент.

Рецензенти: Сосницька Н.Л., доктор педагогічних наук, професор
Коротяєв Б.І., доктор педагогічних наук, професор

Укладач: В.В. Стешенко

Друкується за рішенням вченої ради ДВНЗ ДДПУ від 22.11.2015 р.,
протокол №2

© Колектив авторів, 2015

© В.В. Стешенко (укладання), 2015

2. Самойленко Н.Ю. Самоосвіта як форма розвитку методичної компетентності майстра виробничого навчання / Н. Ю. Самойленко // Вісник ГНПУ ім. О. Довженка. – Глухів : Видавничий центр ГНПУ ім. О. Довженка, 2011. – Ч.2. – (Серія: пед. науки; вип. 15). – С. 212-216.

3. Эрганова Н. Е. Методика профессионального обучения : учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Н. Е. Эрганова. — М. : Издательский центр «Академия», 2007. — 160 с.

Шурин О.І.

Рівненський державний гуманітарний університет

ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Постановка проблеми. Проблема підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності була і є однією з перших і найважливіших у педагогічній науці і практиці. Професійна педагогічна діяльність є складною багатовекторною структурою, в основі якої лежать професійна готовність вчителя до здійснення професійної діяльності.

Сучасний стан розвитку освіти вимагає нових професійних компетенцій, оволодіння ними і впровадження у практику. Ці чинники призводять до змін у технологіях професійної підготовки майбутніх учителів. Тому одним з основних чинників якісної освіти навчального закладу є компетентний кадровий склад його працівників, яким властивий високий рівень загальної культури та освіти, професійної мотивації, педагогічні здібності та самосвідомість, професійне мислення.

Так, зокрема, вчитель трудового навчання повинен глибоко засвоїти не лише основні положення дидактики, мати високий рівень знань, умінь і навичок, а й мати широку ерудицію, ціннісні орієнтації, знати психолого-педагогічні принципи та закономірності, на яких ґрунтується навчальний процес.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичний аналіз досліджень підготовки вчителя до професійної діяльності (О.Абдуліна, А.Алексюк, Г.Балл, В.Бондар, М.Євтух, І.Зязюн, В.Кан-Калик, В.Ковальов, Н.Кузьміна, В.Козаков, М.Нікадов, Н.Ничкало, В.Семиченко, В.Сластьонін, Б.Федоришин, О.Щербаков та ін.) засвідчує, що у сучасній науці не існує єдності підходів щодо розгляду процесу та організаційно-методичних засад професійно-педагогічної підготовки студентів. Тому дослідження процесу підготовки майбутніх учителів до професійної діяльності залишається актуальним напрямком сучасних досліджень.

Теоретико-методичні засади професійної підготовки вчителя трудового навчання (технологій) розглянуті в дослідженнях А.Вербицького,

А.Грінченка, О.Коберника, В.Мадзігона, В.Сидоренка, А.Терещука, Г.Терещука та ін. [3].

Виклад основного матеріалу дослідження. Розглядаючи основні аспекти професійної підготовки майбутнього вчителя технологій, хочемо зазначити, що в навчальному процесі вчитель виступає не лише носієм певної системи знань, а й високоморальною особистістю, для якої притаманні справедливість, чесність, доброта та відповідальність. Сприятливі взаємовідносини вчителя з учнем – одна з умов успішності та результативності процесів навчання й виховання.

Професійна підготовка майбутніх учителів, зокрема вчителів технологій, має здійснюватися на загальнонауковому, загальнотехнічному, загальнопедагогічному і фаховому рівнях. Цей процес повинен пронизувати ряд циклів навчальних дисциплін та видів навчально-дослідницької діяльності студентів [3].

Однак, насамперед, вчитель повинен володіти системою психолого-педагогічних знань, знати особливості педагогічної діяльності, її структуру, вимоги, які вона висуває до особистості педагога. Крім того, він повинен володіти системою концептуальних знань, які допомагають йому усвідомлено будувати педагогічний процес, а саме: сутність освіти як соціального явища, місце й роль шкільного навчання в системі неперервної освіти, функції навчання, сучасні підходи до освіти тощо. Учителю також необхідні знання сутності процесу навчання, його закономірностей і принципів, особливостей і структури навчальної діяльності учнів, способів її організації, способів проектування навчального процесу та відбору змісту навчання, адекватних моделей, форм, методів і засобів навчання, основ процесу виховання учнів і способів організації виховного процесу в школі, способів діагностики й аналізу результатів своєї педагогічної діяльності

Майбутній вчитель трудового навчання ще в рамках навчання у вищому навчальному закладі повинен навчитися організовувати проектно-технологічну діяльність учнів різних вікових категорій, створювати банки проектів з урахуванням різноманітних здібностей і інтересів школярів, технічної оснащеності шкільних майстерень [1].

Вчитель технологій покликаний реалізувати поставлені педагогічні задачі, інноваційні освітні технології, здатний ефективно реалізувати освітні завдання, сформувані всебічно і гармонійно розвинену особистість учня [2]. Тому у вищих педагогічних навчальних закладах домінантою навчально-виховного процесу стає підготовка вчителя-творця, вчителя-вихователя, спроможного вийти за межі навчального предмету, стати для учнів своєрідним транслятором національної культури і духовних традицій українського народу.

Висновки та перспективи подальших пошуків. Відтак, дослідження проблеми підготовки майбутніх учителів технологій до професійної

діяльності засвідчують про необхідність розвитку в них не лише професійно-педагогічних якостей, але й громадських, соціальних, толерантності, емпатії, вміння створити сприятливе психолого-педагогічне середовище для розвитку і виховання учнів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бурдун В.В. Проблеми фахової підготовки сучасного вчителя трудового навчання / В.В. Бурдун // Науковий вісник Донбасу. – 2008. – Вип. 1 (5). – Режим доступу: <http://nvd.luguniv.edu.ua/archiv/NN5/index.htm>
2. Єфіменко С.М. Особливості професійної підготовки майбутніх учителів технологій / С.М. Єфіменко // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка. Сер.: Педагогічна – 2011. – №17. – С.150-152.
3. Ткачук С.І. Актуальні проблеми професійної підготовки вчителя трудового навчання у вищих педагогічних навчальних закладах / С.І. Ткачук // [Вісник Чернігівського національного педагогічного університету : Педагогічні науки](http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_2_108_19.pdf). – 2013. – Вип. 108.2. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/VchdpuP_2013_2_108_19.pdf

Гріднєва О.С.

ДВНЗ «Донбаський державний педагогічний університет»

КРИТЕРІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ФОРМУВАННЯ В СТАРШОКЛАСНИКІВ ОРІЄНТАЦІЇ НА ДОСЯГНЕННЯ ЖИТТЄВОГО УСПІХУ

Постановка проблеми. Модернізація української економіки, характеризується потребою сучасного суспільства в гнучких, адаптивних системах освіти, що спрямовані на підготовку молоді до успішної професійної діяльності у будь-якій сфері матеріального виробництва. Виникає необхідність удосконалення процесів формування нових цілей змісту загальної та професійної освіти, перехід від парадигми навчання наслідування до парадигми самонавчання та самореалізації.

У зв'язку з цим підготовка молоді до орієнтації на життєвий успіх є одним з пріоритетних напрямків оновлення сучасної загальної освіти. Вирішення цього кола питань вимагає удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя технологій для роботи у старших класах загальноосвітнього навчального закладу. Таким чином, стає актуальною проблема пошуку умов формування та методики оцінювання підготовки майбутнього вчителя технологій до формування у старшокласників орієнтації на досягнення життєвого успіху.

Проблема підготовки фахівця до якісної професійної діяльності є

ЗМІСТ

ПЛЕНАРНА ДОПОВІДЬ

Стешенко В.В., Вовк Н.В., Панюхно О.В. КАФЕДРА ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ – 25 РОКІВ У СФЕРІ ТРУДОВОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДІ	3
---	---

СЕКЦІЯ 1. ПРОБЛЕМИ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ

Вовк Н.В., Андрианов О.М. ВИКОРИСТАННЯ МУЛЬТИМЕДІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	8
Рудік К.А. ВИКОРИСТАННЯ ТВОРЧИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ В ТЕХНОЛОГІЇ ЕМПАУЕРМЕНТУ.....	10
Клейно Є.О. ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСАДИ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ СКЛАДОВОЇ НА УРОКАХ ОСВІТНЬОЇ ГАЛУЗІ «ТЕХНОЛОГІЇ» З ПІДТРИМКОЮ ІКТ	12
Стешенко В.В., Кітова О.А., Кива Л.Г. ДОСЛІДНИЦЬКА ТЕХНОЛОГІЯ НАВЧАННЯ У ПРОЦЕСІ ПРОФІЛЬНОЇ ПІДГОТОВКИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ	14

СЕКЦІЯ 2. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ

Кулінка Ю.С. ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОЇ МОТИВАЦІЇ СТУДЕНТІВ ДО ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ (В УМОВАХ ПАРТИСИПАТИВНОГО ПІДХОДУ).....	17
Літковець О.Д. МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ МЕРЕЖІ «ВКонтакте» У ПІДГОТОВЦІ ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	19
Пилипишко Т.М. САМОСТІЙНА РОБОТА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	23
Савицька О.С. ОСНОВНІ КРИТЕРІЇ, РІВНІ ТА ПОКАЗНИКИ СФОРМОВАНOSTІ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ.....	25
Салогуб В.С. ДО ПИТАННЯ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	27
Шумілова Е.Д., Сидников Р.О. ФОРМУВАННЯ ЗНАТЬ І НАВИЧОК З ПИТАНЬ ЕЛЕКТРОБЕЗПЕКИ У СТУДЕНТІВ ТЕХНОЛОГІЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ.....	30

Шурденко М.М. СТРУКТУРНІ КОМПОНЕНТИ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	32
Шурин О.І. ДО ПИТАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ	34
Гріднєва О.С. КРИТЕРІЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ФОРМУВАННЯ В СТАРШОКЛАСНИКІВ ОРІЄНТАЦІЇ НА ДОСЯГНЕННЯ ЖИТТЄВОГО УСПІХУ.....	36
Лихолат О.В. НАУКОВО-ПРАКТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ТЕХНОЛОГІЇ ПОБУТОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ».....	39
Рукасова С.О., Рощина Н. ВИСВІТЛЕННЯ ПРОБЛЕМИ ОБРОБКИ НОВИХ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ У КУРСІ ВИРОБНИЧОГО НАВЧАННЯ.....	41
Погорєлов М.Г., Беліков О.В. САМОСТІЙНА РОБОТА ЗДОБУВАЧІВ НА ЗАНЯТТЯХ З ТЕХНОЛОГІЧНОГО ПРАКТИКУМУ.....	43
Цибулько Г.Я., Салогуб В.С. ДЕЯКІ ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ	47
Вертипорох Д. Я., Онищенко С. В. ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІН ЦИКЛУ МАШИНОЗНАВСТВА	50
Перегудова В.І. ОПТИМІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНОГО МОДЕЛЮВАННЯ	52
Матяшова Д.В. ШЛЯХИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВНИХ ГРУП КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГІЧНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ	53
Сисоєва А.М. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДО ПРОЕКТУВАННЯ НАВЧАЛЬНОГО СЕРЕДОВИЩА.....	57

СЕКЦІЯ 3. ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ

Клейно Л.Г. ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ ЯК ПРОВІДНА СКЛАДОВА ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ОСВІТИ СЬОГОДЕННЯ	62
Савченко Л.О. КРИТЕРІАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО З'ЯСУВАННЯ СТАНУ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ДІАГНОСТИКИ ЯКОСТІ ОСВІТИ	64
Авдєєнко А.П., Шумілова Е.Д. ДО ПИТАННЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ДОВКІЛЛЯ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ, ТРАНСПОРТУВАННІ І ВИКОРИСТАННІ ХІМІЧНИХ СПОЛУК В ДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ....	66
Буянов П.Г. ПЕДАГОГІЧНА ТА АНДРАГОГІЧНА МОДЕЛІ НАВЧАННЯ.....	70

Жукова М.О. ФОРМУВАННЯ ТВОРЧОЇ АКТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ У ГУРТКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	72
Симонович Н.В. ВЕБ-КВЕСТ ТЕХНОЛОГІЯ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ ДО УЧНІВ В ПРОЦЕСІ ТРУДОВОГО НАВЧАННЯ.....	74
Дятел С.О., Шестакова М.О. УМОВИ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ВИВЧЕННЯ МЕТОДИК КОНСТРУЮВАННЯ ПОЯСНОГО ВИРОБУ (СПІДНИЦІ).....	76
Стешенко В.В., Агалець І., Неминущий В.Г., Хавро В.О. НАУКОВЦІ ПРО ОСНОВНІ МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ У ПЕДАГОГІЦІ	79
НАШІ АВТОРИ	83

Наукове видання

**ПРОБЛЕМИ ТРУДОВОЇ І ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ В
КОНТЕКСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ
УКРАЇНИ**

**Матеріали ІV Всеукраїнської науково-методичної конференції
(м. Слов'янськ, 9-10 жовтня 2015 р.)**

Відповідальний за випуск С.М. Швидкий

**Верстка Панюхно О.В., Курчій О.В.
Комп'ютерний набір Панюхно О.В.**

За достовірність фактів, дат, назв тощо відповідають автори
Редколегія не завжди поділяє погляди авторів робіт

Підп. до друку 30.11.2015 р. Формат 60x84 1/16. Папір друк. № 3.

Друк офсетний.

Ум. друк. арк. 5,75.

Наклад 100. Зам. № 924.

Слов'янський державний педагогічний університет
84116, вул. Г. Батюка, 19

Видавництво Б. І. Маторіна

84116, м. Слов'янськ, вул. Г. Батюка, 19.

Тел./факс +38 06262 3-20-99. E-mail: matorinb@ukr.net

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців,
виготівників і розповсюджувачів видавничої продукції ДК №3141, видане Державним
комітетом телебачення та радіомовлення України від 24.03.2008 р.
